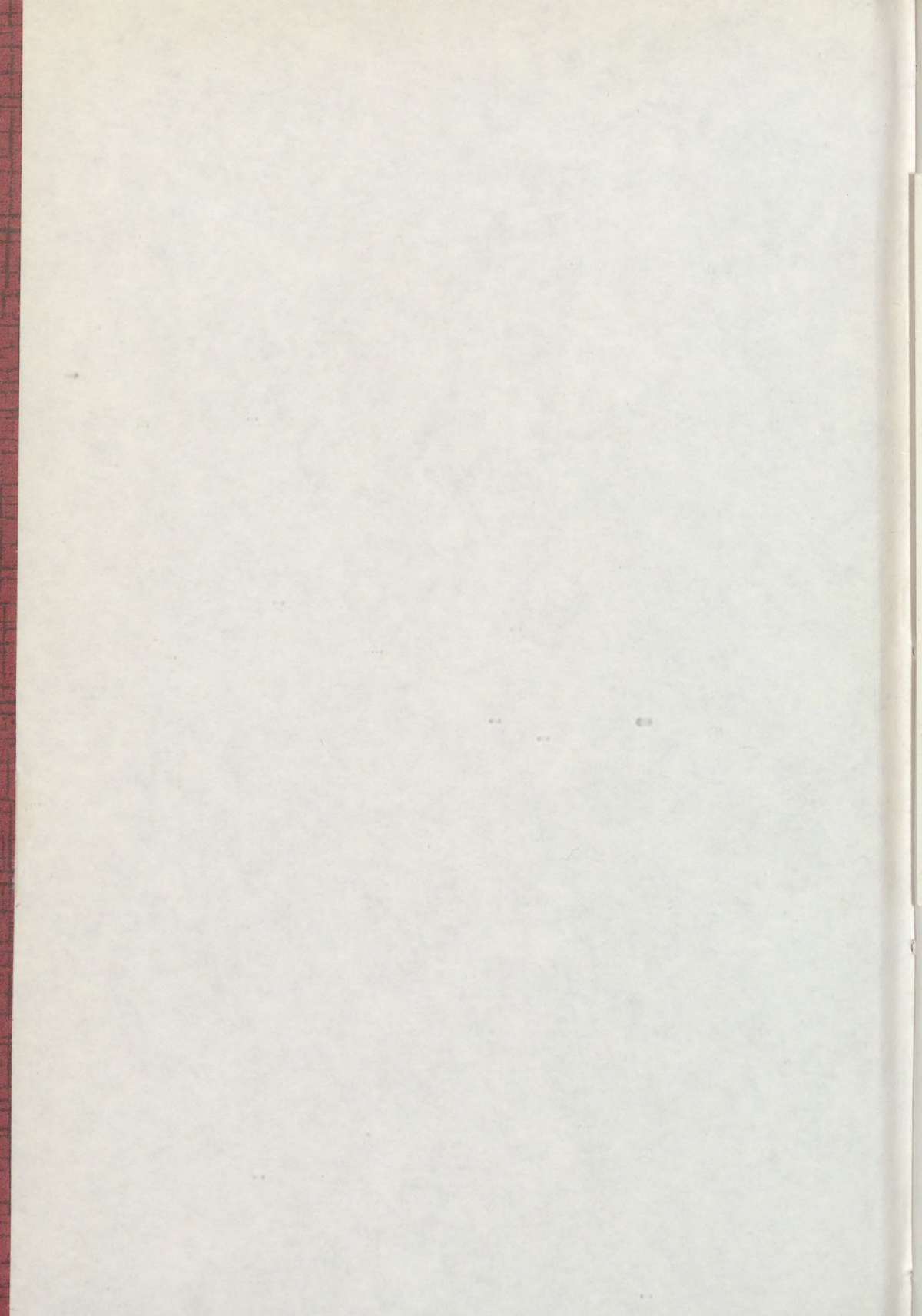

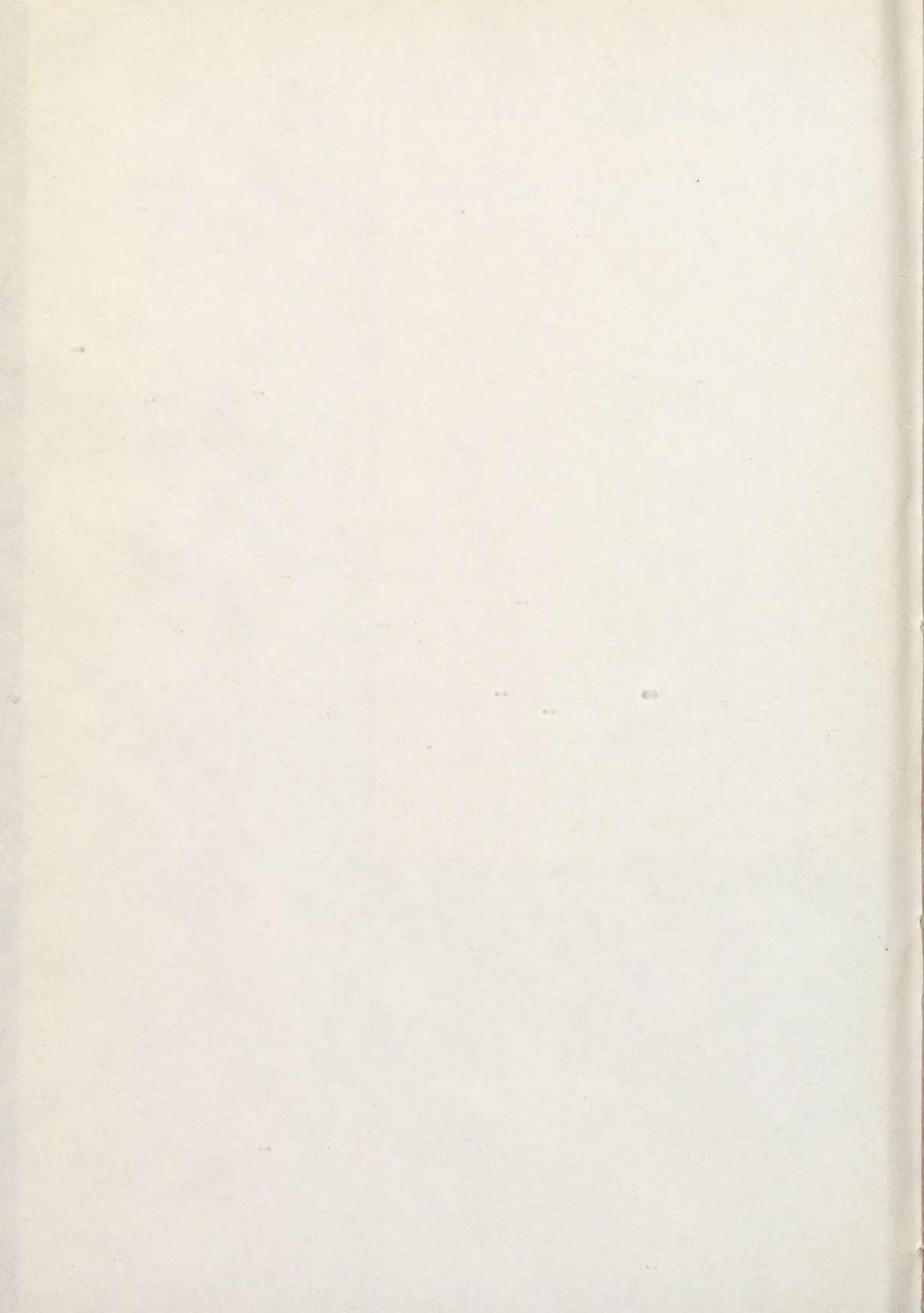
614.391

814.381

225

fu
pl

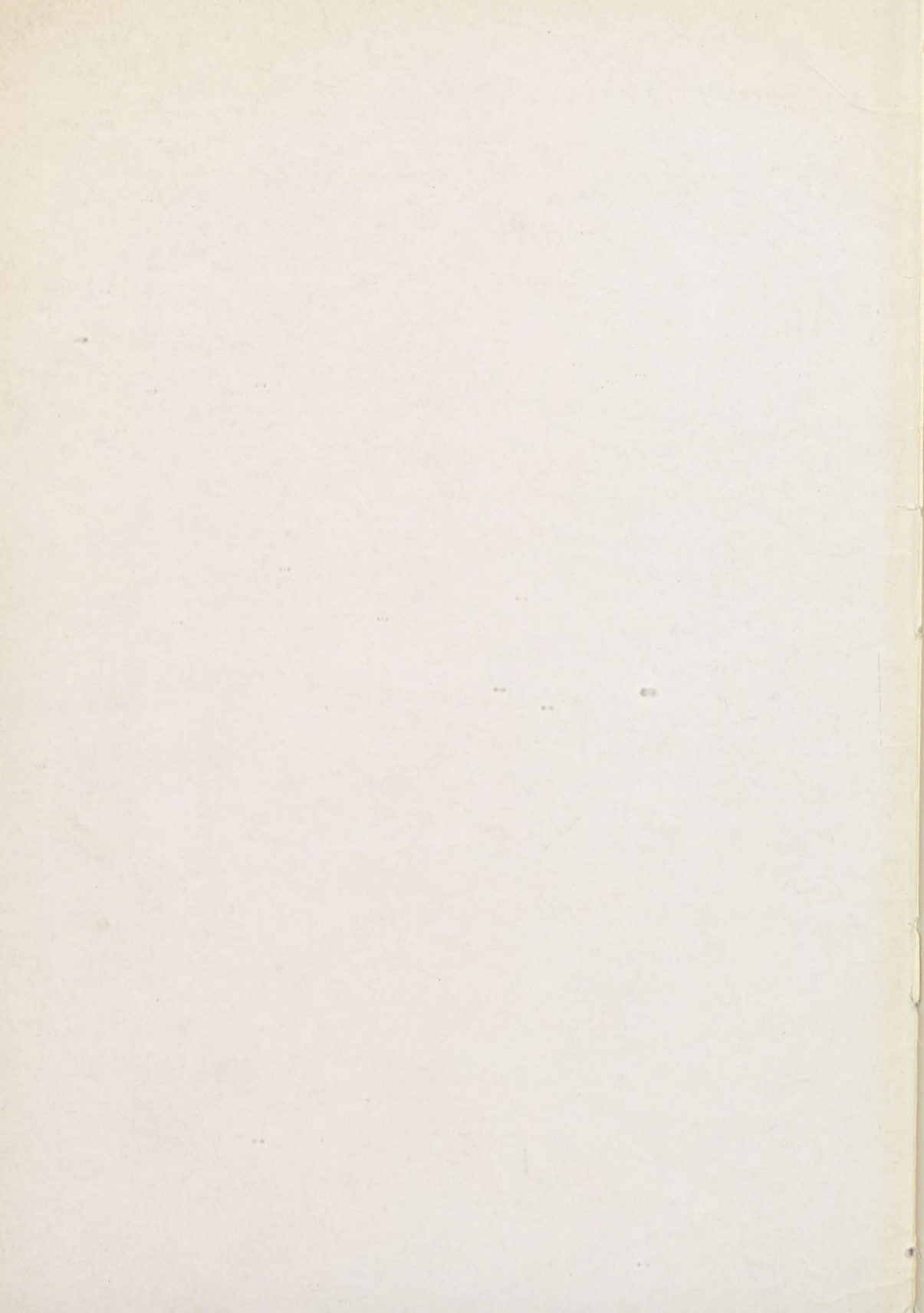
814381

SOPHOKLES
ANTIGONE

1967

AZ ÓKORTUDOMÁNYI TÁRSASÁG KIADVÁNYAI

V

SOPHOKLES
ANTIGONE

AKADÉMIAI KIADÓ, BUDAPEST
1967

601648

SOPHOKLES
ANTIGONE

FORDÍTOTTA
RÉVAY JÓZSEF

*Moravcsik Zsuzsanna
rég. barátaságára*

Révay József

MTA
KIK

AKADÉMIAI KIADÓ, BUDAPEST
1967

814381

SZEMÉLYEK

Antigone
Ismene
A thébai vének kara
Kreon
Őr

Haimon
Teiresias
Hírnök
Eurydike
Második Hírnök

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

MORAVCSIK GYULA
KÖNYVTÁRA
1973

A fordítás Gustav Wolff és Ludwig Bellermann görög szövege alapján készült (Sophokles: Antigone, Berlin. Teubner, 1913). A sorszámozásban is ezt a kiadást követte a fordító. Ha a számozás, különösen a karénekekben látszólag sorhiányt mutat, annak az a magyarázata, hogy a legrégebb kéziratok és kiadások egy-egy sort kettévágtak; később az így elaprózott sorokat összevonták, de az egész mű sorszámozását nem változtatták meg.

M. TUD. AKADÉMIA KÖNYVTÁRA
Könyvt. 1297 / 1974 sz.

SOPHOKLES

ANTIGONE

PROLOGOS 1—99

(Szín a thébai királyi palota. Antigone és Ismene kilép a palota jobboldali kapuján)

ANTIGONE

Ó balsorsom hű társa, testvér, Ismene,
Tudsz Oidipus tenger bajából egyet is,
Mit már a földön ránk ne sújtott volna Zeus?
Mert nincsen semmi fájdalom, nincs átok és
⁵ Nincsen gyalázat, nincsen szégyen, amit én
Sorsomban és sorsodban nem szenvedtem el.
Most is miféle új parancsról jár a szó,
Amit Kreon ma városszerte hirdetett?
Tudod? Hallottad? Vagy nem is sejted, vajon
¹⁰ Testvérünk ellen mit forralhat a király?

ISMENE

Nem, Antigone, szeretteinkről semmi hírt,
Se jó, se rosszat nem hallottam azóta, hogy
Ketten két férfitestvért veszítettünk, akik
Egymás kezétől haltak egyetlen napon.
¹⁵ Ma éjjel elvonúlt az argosi hadsereg
S azóta semmi többet nem tudok; sem azt,
Derül-e sorsom, vagy még jobban elborúl?

ANTIGONE

De én tudom s királyi várunkból ezért
Hivattalak, titkon beszélni itt veled.

ISMENE

20 Mi történt? Látom, gyászos gondolat gyötör.

ANTIGONE

Igen! Kreon egyik testvérünk tisztelen
Temette, ám temetni tiltja a másikat.
A nép helyesli, hogy jog és törvény szerint
Eteoklesnek sírt a föld mélyén adott,
25 Így tisztelik majd alvilági árnyak is;
De, mondják, városszerte szólt a hirdetés:
Hogy bár siralmas véget ért Polyneikes, őt
Temetni senki se merje, még siratni sem,
Temetlen és siratlan, hadd maradjon ott,
30 Kerengő dögmadárnak ízes jófalat.
Mondják, efélét hirdetett a jó Kreon
Neked s nekem. Hallod? Nekem is! De jön maga,
Világosan hogy itt hirdesse annak is,
Ki nem tudná: bizony kemény parancs ez és
35 Nem semmiség, s ki egy betűjét megszegi,
A város népe kövesse halálra, haljon úgy!
Most hát tudod, s hamar meg is mutathatod,
Vajon nemes lélek vagy-é, vagy korcs utód?

ISMENE

Boldogtalan! *ha* megnyugszom, *ha* lázadok,
40 E bajban én mit is segíthetnék neked?

ANTIGONE

Szenvedni s tenni együtt, mellém állsz-e, dönts!

ISMENE

Szenvedni s tenni — mit? Miben töröd fejed?

ANTIGONE

Segítsz-e nekem eltemetni holtamat?

ISMENE

Terved tehát ez: bár tilos, temessük el?

ANTIGONE

- ⁴⁵ Igen, testvéremet! S helyetted is, ha félsz.
Ne vágjon árulást szemembe senki sem!

ISMENE

Ó vakmerő, Kreon tilalma ellen is?

ANTIGONE

Hogy véreimtől elválasszon, nincs joga!

ISMENE

- Jaj, jaj nekem! Gondold meg, ó testvér, atyánk
⁵⁰ Hogyan pusztult el átkozottul s becstelen,
 A förtelmek miatt, miket leleplezett.
 Önnön kezével szúrta ki mind a két szemét;
 Utána anyja és egyúttal asszonya
 Hurkot vetett nyakára, s így halt rútul halált;
⁵⁵ S végül testvéreink egyetlenegy napon
 Egymást megölték, ó a két boldogtalan!
 Egymás kezével töltötték be végzetük.
 Két árva, nézd, mily csúf halállal pusztulunk,
 Ha fittyet hányunk a törvényre s a király
⁶⁰ Tilalma vagy hatalma ellen lázadunk!
 S meg kell gondolni: nők vagyunk csupán, s ezért
 A férfiakkal szembeszállni nincs erőnk.
 S mivel rajtunk a férfinép uralkodik,
 Ezt, sőt szörnyűbb parancsot is fogadni kell.
⁶⁵ Kérem tehát az alvilági árnyakat:
 Bocsássonak meg, mert erőszak kényszerít;
 Én teljesítem a király parancsait,
 Mert esztelenség volna minden hósködés.

ANTIGONE

- Nem is hivlak hát, és ha most már tenmagad
⁷⁰ Ajánlkoznál, azt sem fogadnám szívesen.
 Csak légy okos, ha úgy tetszik. Testvéremet
 Én eltemetem. S utána boldogan halok,
 És véle nyugszom, kedves a kedves oldalán.
 Mert szent a bűnöm s fontosabb az Alvilág
⁷⁵ Kegyét keresnem, mint a földi zsarnokét,
 Hisz ott örökre nyugszom. Ám ha tetszik, úgy
 Csúfold meg hát az istenek parancsait.

ISMENE

Nem csúfolom meg, ám az állam rendje szent,
 És nékem azzal szembeszállni nincs erőm.

ANTIGONE

⁸⁰ Úgy, úgy, keress ilyen kibúvót. Én megyek,
Hogy eltemessem drága jó testvéremet.

ISMENE

Szegény, jaj, féltelek, kimondhatatlanul.

ANTIGONE

Ne engem félt! Magad sorsára vess ügyet!

ISMENE

De el ne áruld senkinek, hogy mit teszel,
⁸⁵ S titokban tedd, és véled én is titkolom.

ANTIGONE

Nem, csak kiáltsd világgá! Megvetnélek én
Jobban, ha volnál hallgatásban cinkosom.

ISMENE

Merész tetteredre mily vak indulat tüzel!

ANTIGONE

S kiket legjobban tisztetek: kegyelnek ők.

ISMENE

⁹⁰ Igen, ha győznéd! Ám a terved képtelen!

ANTIGONE

Hát jó, ha nem győzöm, tiporjanak csak el!

ISMENE

Emberfölöttit erőszakolni nem szabad!

ANTIGONE

Ne mondd ezt, mert én meggyűlöllek, és bizony
A holtak ellensége leszel, testvére nem.
⁹⁵ Velem ne gondolj! Ezt az örütségemet
Hadd szenvedjem magam, mert nincs oly szenvedés,
Mi jobb ne volna, mint a beestelen halál.

ISMENE

Hát menj, ha tetszik. Tudd meg, útag esztelen,
Testvéredért bár szép testvéri áldozat.

(Ismene visszamegy a palotába, Antigone balra el, annak jeléül, hogy távozik a városból. A színpad üres. Thébai öregek kara bevonul jobbról az orchestrába)

PARODOS 100—161

KAR

1. versszak

- 100 Tündöklő nap, aranyugár!
Théba hét kapujára még
Szebben nem ragyogott e fény!
Ragyogsz immár, ó aranyos
Nap szemöldöke s átsuhansz
- 105 Dirke árjain és ezüstös
Pajzzsal Argosból, aki jött
Talpig vasban, ellenünket
Eszeveszetten a vad rohanás
Hajszájába taszítod.
- 110 Kit e földre vezérelt Polyneikes,
Testvéri vizálynak szítani kész
Lángjait és száll s vijjog erősen,
Mint a sas és földünkre lecsap már,
És vértetzi hőszinü szárnya, a pajzs,
- 115 És fegyvere száz
S lószőr lobogó a sisakján.

1. ellenversszak

- És megállt a tetők felett,
Vérre szomjuhozott, s a hét-
tornyú Théba körül megült.
- 120 De elkotródott, mielőtt
Még degeszre dagadhatott
Vérüinktől s a toronytetőkbe
Fáklyatűz bele nem kapott,
Mert a hátában vad-erős
- 125 Csatazaj riadoz és menekül:
- Győz a harcban a sárkány.
Feneketlenül utálja Zeus mind,
Aki hetykén hősködik. És letekint
Rájuk, amint aranyos ragyogásban
- 130 Törnek elő, robogó folyam árja:
S villáma tüzével a bástya fokán,
Hol zeng diadalt
Már, ott keze sujtja halálra.

2. versszak

- Tántorodottan a földre zuhant, ki akkor
 135 Hozta az üszköt a várra veszett dühében
 És fújt rettenetést,
 Mint a gyilkos szélviharok,
 S gyászosan elbukott,
 Ám diadalt másnak adott az isteni hős, Ares, a harcok
 140 Forgatagában.
 Hét kapuban állt a csatára derék
 Hét hős, szemtől szembe, s a győzelemért
 Zeusnak az érc-fegyvert áldozatul
 Adták. Csak a két zord hős, azonagy
 145 Atyának-anyának a vére, feszít
 Egymásnak lándzsát s kettős diadal
 S testvéri halál a jutalmuk.

2. ellenversszak

- És ideszállt a dicsőnevű Niké s ujjong,
 Ugy simogatja mosollyal a harcoss Thébát.
 150 Elmúlt harcok után
 Most igyatok feledést,
 Tánckarunk járja most
 Isteneinknek templomait éjszaka, és kezdje a táncot
 Thébai Bakchos.
 155 Ám közeleg itt a nagyúr, a király,
 Kreon, Menoikeus fia, kit csak imént
 Emeltek urunkká isteneink.
 Vajjon mi a terv, mely gyöttri szivét?
 S agg polgárok e testületét mért
 160 Hívta gyűlésbe
 Harsány hiroadó üzenettel?

(Kreon, királyi díszben, kilép a palota középső ajtaján, két hírnök kíséretében)

ELSŐ EPEISODION 162—331

KREON

- Polgárok! Annyi vész után az istenek
 Hazánk hajóját új vizekre biztosan
 Vezérlik, s én külön tanácsba épp titeket
 165 Hivattalak, mert Laios trónja oldalán,
 Bizony tudom, mindig hűséggel álltatok,
 Így Oidipus mellett is, amíg ő volt a király,
 És veszte után hűségesek maradtatok
 Királyi sarjaikhoz rendületlenül.
 170 Mivel tehát a kettős végzet egy napon
 Megölte őket, mert a gyilkos kardesapást
 Testvéri kéz testvérre mérte. — borzalom! —

- A trónt s a főhatalmat én birom, mivel
 Vérség szerint a két halotthoz tartozom.
- 175 Nincs mód ismerni jól csak egy embernek is
 A lelkét, szellemét, ítéletét, amíg
 A trónon és törvényben nem mutatja meg.
 Én vallom és vallottam: az hitvány király,
 Ki fittyet hány a legbölcsebb tanácsnak is,
- 180 S mi szívét nyomja, fél bátran kimondani,
 Holott a város minden gondja vállain.
 S akárki az, kinek barátja kedvesebb,
 Mint a hazája, én szívemből megvetem.
 Zeus, ki mindent lát örökre, tudja meg:
 185 Én gyávamód nem hallgatok, ha városom
 Fölött az átok tornyosul, boldog napok
 Helyett, s barátomul az ollyat nem veszem,
 Ki ellensége földemnek, mert jól tudom:
 E föld mentőhajónk, s ha rajta biztosan
- 190 Hajózunk, sok barátot is szerezhetünk.
 Hazánkat én ily elvekkel kormányozom.
 Most is ily elvek szellemében hirdetem
 A polgároknak: Oidipus-fiak közül
 Eteoklest, mivel harcolt a városért
- 195 S vitézi dárdaharcban érte elveszett,
 Temetni sirba rendelem s tisztelni őt
 Síráldozattal, mint a legjobb holtakat.
 De városszerte hirdették parancsomul,
 Hogy testvérét, Polyneikest, ki megszökött
 200 S jött ősi földjét s isteneink oltárait
 Égetni földig s vérrel töltekezni és
 Rabszolgaságra vinni polgártársait, —
 Hogy ezt az embert eltemetni senki se
 Próbálja s még csak elsíratni sem, legyen
- 205 Temetlen s lakjanak testén halotti tort
 Keselyűk s kutyák mohón, hogy látni szörnyűség!
 Parancsom ez, s hozzáteszem, hogy én soha
 A gázt igaznál jobban meg nem tisztetem.
 De azt, ki városához hűn ragaszkodik,
 210 Éltében és holtában megbecsülöm én.

KAR

Végzésed az, Menoikeus fia, hogy hazánk
 Barátja s ellensége sorsa ez legyen.
 Törvényt kiszabni így vagy úgy, holtakra, ránk,
 Ahányan élünk, egyaránt: tiéd a jog!

KREON

- 215 Vigyázzatok hát, hogy minden parancsomat. . .

KAR

Ifjabbakat keress e terhet hordani.

KREON

A holtra semmi gond, már őrzik őreim.

KAR

Mi mást akarsz hát ránk parancsban osztani?

KREON

Hogy lázadókhöz cinkosul ne álljatok!

KAR

²²⁰ Nincs oly bolond, ki mindenáron halni vágy.

KREON

Igen, halállal bűnhődik, de akadt nem egy,
Kit kapzsisága mégis pusztulásba sodort.

ŐR

(balról)

Uram, nem mondom, hogy nagyon siettem és
Lihegve jöttem, röpké, könnyű lábakon,
²²⁵ Mert gond gyötört és sokszor meg-megálltam én,
Szerettem volna visszatérni útamon,
S a józan ész szavát hallottam szüntelen:
«Bolond, ne menj, hisz ott a béd büntetés!
Megint megállsz, boldogtalan? Ha tán Kreon
²³⁰ Meghallja mástól, vajjon nem te bűnhödöl?»
Igy rágódtam s ballagtam immel-ámmal, így
Rövidke útam is nagyon hosszúra nyúlt.
De végre győz a jobbik ész, s eljöttem ím
A hírrel és bár csonka hír, előadom;
²³⁵ Mert úgy jövők, — s erősen bízom benne, — hogy
Más baj nem érhet, csak mit rám szabott a sors.

KREON

Mi az? Mi ojt szivedbe ennyi csüggedést?

ŐR

Előbb hadd mondom el magamról: ezt a bűnt
Nem én követtem el, s nem láttam, hogy ki volt.
²⁴⁰ Bűnhődnöm érte hát nem volna istenes.

KREON

Helyén a nyelved és ravaszul kerülgeted
A dolgot, nyilván főbenjáró hírt hozol.

ŐR

Igen, de úgy szorongat ennyi szörnyűség!

KREON

Hát mondd ki végre és aztán hordd el magad!

ŐR

²⁴⁵ Tudd meg tehát: a holtat épp az imént valaki
Már eltemette; száraz porral szórta be
Testét s tisztelte illő áldozattal is.

KREON

Miket beszélsz? Ki volt a férfi, ki merte ezt?

ŐR

Én nem tudom. Csákány nem törte fel s lapát
²⁵⁰ Nem hányta halomba a földet, jó kemény maradt,
Sértetlen és tömör, kerék se törte fel,
Akárki volt a tettes, nem hagyott nyomot.
Az első nappali ór, mikor jelenti ezt
Nekünk, elámulunk a végzetes csodán.
²⁵⁵ Nem látszik a halott, bár sírja nincs sehol,
De finom por takarja, szent engesztelés!
Nem láttam ott vadállatok s kutyák nyomát,
Hogy jöttek volna testét marcangolni szét.
Dühös szavakkal ór az órra támadott,
²⁶⁰ Egymást okolták s már-már ölre mentek, és
Nem volt, ki csillapítsa szenvedélyüket.
Bűnös volt mindegyik, a többiek szerint,
De egy se biztosan, s nem is sejtik, ki volt;
Izzó vasat kezükbe venni s tűzön át
²⁶⁵ Rohanni és esküdni kész volt mindegyik:
Nem ő a tettes és nem tudja, hogy ki volt,
Ki megtervezte s elkövette ezt e bűnt.
Végül, hogy kátyuban rekedt a vallatás
Megszólal egyik, ránk ijeszt, és csüggeteg
²⁷⁰ Lehorgasztjuk fejünk, mert semmit ellene
Nem mondhatunk s mit volna tenni itt helyes,
Nem tudjuk. Hát ez úgy javallta, hogy neked
Jelentsük ezt s ne rejtegezzük semmiképp.
Ebben maradtunk, és a sors épp rám esett,
²⁷⁵ Szegény fejem! — mily nagy szerencse, — nekem jutott!
Hát itt vagyok, kelletlenül s tudom, neked
Se kellek: átkozott az ilyen vészmadár.

KAR

Király, szivemben rég azon töprenkedem,
Hogy hátha istenek végzése volt e tett?

KREON

- 280 Elég! Elönt a méreg, úgy beszélsz. Vigyázz,
Öreg létedre ostobának tartanak!
Mert félrebeszélsz, ha azt mondod, hogy az istenek
Bármit törődnek ily halottal és talán
Elhalmozták kegyükkal jótevők gyanánt
- 285 És eltemették, azt, ki jött, hogy oszlopos
Szent csarnokukra csóvát vessen, kincseit
Égesse, dúlja földjüket és törvényüket;
Vagy azt hiszed, gonoszt kegyelnek az istenek?
Bizony nem! Ámde városunkban egyesek,
- 290 Azóta, hogy hirdettem új parancsomat,
Csak berzenkednek nagy titokban ellenem
S hűségre, hódolatra nem fűlik foguk.
Csak ők lehettek, jól tudom, kik az öröket
Megvesztegették elkövetni ezt a bűnt.
- 295 Mivelhogy olyan csúf találmány, mint a pénz,
Nincs több a világon: elpusztít országokat,
Száműzetésbe kerget annyi férfiút,
Becsületes polgárokat megtántorít,
Hogy undoiító bűnöket vállaljanak,
- 300 Minden ravaszság útját ez mutatja meg
S istentelen gonoszságoknak mestere.
De bárki vállalt bérért ilyen szörnyű bűnt,
Méltó jutalmát végre mostan elnyeri.
S mert hódolatom még szívesen fogadja Zeus,
- 305 Tudd meg bizony, szent esküvel mondom neked:
Ha azt, ki eltemette, megtalálni és
Elém hurcolni nincsen semmi módotok,
Nem *egy* hallálal haltok, mert előbb e bűnt
Akasztófán fogjátok élve bevallani,
- 310 S majd észbe kaptok: hasznot hol keressetek
S honnan vegyétek, és a tanulság ez legyen:
Az élet legfőbb kincse mégsem a haszon.
Legtöbb embernek, láthatod, csak átka volt
A szennyes kapzsiság és jót alig hozott.

ŐR

- 315 Beszélhetek? Vagy nem szabad? S kotródhatom?

KREON

Hát nem tudod: máris torkig vagyok veled?

ŐR

Vajon füled vagy lelked sérti a szavam?

KREON

Mit firtatod, dühöm forrása hol fakad?

ŐR

Nyilván a tettes gyötri lelked, én füled.

KREON

³²⁰ Ej, látom én: a szót ügyessen forgatod.

ŐR

Igen, de ezt a bűnt nem én követtem el.

KREON

Sőt ennél több, hogy bérért adtad el magad!

ŐR

Jaj!
Szörnyű, ha bíró nem bír itélni józanul.

KREON

Csak játssz a szóval, ám ha ki nem derítitek,
³²⁵ Hogy kik tették e bűnt, majd rájöttek hamar:
Eből szerzett haszon gyümölcse szenvedés. (*El*)

ŐR

Bárcsak kiderítenék! De akár hurokra akad,
Akár nem, — ez szerencse dolga, — engem itt
Bizony nem látsz, mert én ide többet nem jövök.
³³⁰ Azért örök hálám vegyék az istenek,
Hogy ily váratlanul megúsztam ezt a bajt. (*El balra*)

KAR

ELSŐ STASIMON 332—375

1. versszak

Sok csodalény van, ámde nincs
 Mint az ember, olyan csoda,
 Mert ő habszinü tengeren
 335 Szélvész vad viharában is
 Bátran hajóz, körülötte bár
 Bömbölve zúg az ár.
 S a dúsölű, rendíthetetlen
 És örök, isteni földet ekéivel
 340 Feltöri jó paripák erejével az
 Évek, hosszú évek útján.

1. ellenversszak

És madarak vidám raját
 Bósz vadállatok ezreit,
 És mélytengeri lények ós
 345 Fajtáit ravaszul fonott
 Hálóival bekeríti a
 Fortélyos ember és
 348-349 Furfangosan rabságba ejti
 350 A hegyeken szabadon lakozó vadat
 És leigázza a bósz paripákat, az
 Őserdők erős bikáját.

2. versszak

A nyelvet, a gondolatok
 354-355 Röptét, meg a bölcs vezetést
 Ő mind kitalálta s a fogcsikorgó
 Fagyok maró kínjait,
 358-359 Esők nyilát kivédeni leleményesen;
 360 Sohase tanácstalan, ha bár-
 mi ront reá. Ám a halál
 Ellen orvossága nincs,
 Habár a gyilkos kórokat
 Meggyógyítja.

2. ellenversszak

365 Van benne nagy ész, kieszél
 Fortélyokat, ámulatos!
 367-368 De a rosszra, a jóra vegyest hajol ő.
 S ha hazája törvényeit
 370 S esküjét állja, dicső nevet szerez;
 Ha vakmerőn lázad ellenük:

Gyalázatos áruló!
 Ám ki illyet elkövet,
 Vendégem és barátom az
 375 Nem lesz soha.

(Antigone és az őr balról jön)

MÁSODIK EPEISODION 376—581

KAR

Vajon mi lehet e csodás tünemény?
 Hogy ez Antigone itt, ez a lány, én
 Tudom jól és nem is tagadom.
 Jaj, balsorsú!
 380 S balsorsú Oidipus gyermeke, jaj!
 Mi az? Mért hűrcolnak élénk? Talán
 Semmiibe vetted a királyi tilalmat
 S örült tetteden értek az örök?

ŐR

Ez itt a tettes; rajtakaptuk épp, amint
 385 Temette a halottat. Ám hol van Kreon?

KAR

A királyi házból épp kapóra jön közénk.

KREON

(a palotából kilép)

Mi az? mért mondod, hogy kapóra jöttem épp?

ŐR

Uram, ne esküdjék az ember semmire,
 Mert szánja-bánja később és nem állja! Én
 390 Imént erősködtem: többé ide nem jövök,
 Mert úgy halálra rémitett zordon szavad;
 De mert váratlan s páratlan szerencse ért,
 Olyan, hogy nincs öröm más hozzá fogható,
 Most visszajöttem mégis, ámbár eskü tilt,
 395 És ezt a lányt hozom, mert elcsíptem, mikor
 Temette épp a holtat. Sorsot vetni sem
 Kellett, mert e fogást én tettem, senki más!
 És most, uram, vedd kényre-kegyre ezt a lányt,
 Vallasd s ítéld el; én biz ártatlan vagyok
 400 S méltó kerülni minden büntetésedet.

KREON

Hogy fogtad el s honnan hozod most ezt a lányt?

ŐR

Egy szó s tudod: a holtat ez temette el.

KREON

Tudod, hogy mit beszélsz? S amit mondtál, igaz?

ŐR

Magam láttam, hogy kit temetni tilt szavad,
 405 Temette. Most világosan beszéltem-e?

KREON

S hogyan láttad meg és tetten hogy érted őt?

ŐR

Hát így esett. Siettem őrhelyemre, mert
 Akasztófát rivalltál rám kegyetlenül,
 S a többi őrrrel elsöpörtem jól a port
 410 Az oszló holttetemről, az fedetlenül
 Maradt, s mi szélmentében fenn a dombtetőn
 Telepszünk, hogy ne csípje orrunk hullaszag.
 Szitkokkal ösztökéltük egymást szüntelen,
 Ha tán akadt, ki tisztét végzi lagymatag.
 415 Ez így tartott, amíg delelőre nem jutott
 A nap ragyogó tányérja és perzselni nem
 Kezdett a hőség; és az orkán hirtelen
 Forgószelet kavarva, égi háborút,
 Végigsöpört s síkon és a lombokat
 420 Letépte mind: ég és föld nyögte ostorát,
 Mi meg húnyt szemmel túrtuk az istenverést.
 Hosszú időbe telt, míg a vihar elült.
 S föltűnt a lány. Visongott élesen, miként
 Boldogtalan madár, ha megpillantja üres
 425 Fészkét, az elrablott fiókák bölcséjét:
 Így jajgatott és sírt e lány is, amikor
 A holtat meggyalázva látta! Szörnyeteg
 Átkot rikácsolt arra, ki elkövette ezt.
 S a száraz port kezével máris szórja rá,
 430 Szépen kovácsolt rézkancsót emel s a holt
 Testét a hármassal áldozattal tiszteli.
 Mi látjuk, megrohanjuk, megragadjuk őt
 Tüstént, de ő egy cseppet is meg nem riadt.

Faggatni kezdtük őt előbbi s mostani
 435 Tettéről s íme nem tagadta sem ezt, sem azt.
 Örültem is, bánkódtam is miatta én,
 Mert bár öröm megúszni mindenféle bajt,
 Viszont barátainkat bajba dönteni
 Keserves. Ám minderre semmi gondom, én
 440 Megmentem inkább a tulajdon bőrömet.

KREON

Hallod, te, te, ki földre csüggeszted fejed,
 Bevallod, vagy tagadod, hogy elkövetted ezt?

ANTIGONE

(Fölveti fejét és szembenéz Kreonnal)

Bevallom s nem tagadom, hogy én követtem el.

KREON

(az őrhöz)

Te elmehetsz, amerre kedved tartja, már
 445 Szabad vagy, a súlyos vád alól feloldalak. *(Őr el)*

(Antigonéhez)

Te meg felelj, csak egy szóval, ne csúrd-csavard:
 Tudtad, hogy nyílt parancsban megtiltottam ezt?

ANTIGONE

Tudtam. De hogyan tudtam volna: nem titok.

KREON

S volt merszed mégis s megszegted tilalmamat?

ANTIGONE

450 Igen, mert a tilalmat nem Zeus adta ki,
 Sem Dike és az alvilági istenek
 Nem rónak emberekre ily parancsokat.
 Úgy hittem, olly erős tilalmad nem lehet,
 Hogy ember vagy bár, megtipord az istenek
 455 Rendíthetetlen s meg nem írt törvényeit.
 Nem újdónírt, nem egynapos törvény ez, él
 Örökkön, ám mióta? — nincs, ki tudja azt.
 Ember parancsa nem rettent meg annyira,
 Hogy ezt megszegjem és az isteni büntetést
 460 Fejemre vonjam. Ugyis tudtam: meghalok

Parancsod nélkül is, mert kényszer ez, s ha tán
 Ifjan halok, bizony mondom: szerencse az.
 Mert hogyne volna szerencse annak a halál,
 Ki, mint én, annyi jajjal nyúvi életét?
 465 Ha sorsom a halál, eltűnni semmiség,
 De kinnak szörnyű volna, ha most temetlenül
 Hagynám heverni édes holt testvéremet:
 Csak ez gyötörne, semmi más meg nem riaszt.
 S ha esztelennek bélyegeznéd tettemet:
 470 Ki esztelennek ítélsz, magad vagy esztelen!

KAR

Ím a kemény leány természete kemény
 Apjára vall: csapások őt meg nem törik.

KREON

De tudd meg: féktelen kevélység egyhamar
 Bukik, s gyakorta láthattad, hogy a vas is,
 475 Ha tűz edzette ridegre, bár kemény, azért
 Nem egyszer ezer darabra zúzódik s törik.
 Kicsiny zablával a szilaj paripákat is
 Megfékezik, tudom; tehát fenn hordani
 Fejét, ki másoknak szolgálja, nem szabad.
 480 E lány fellázadt vakmerőn már akkor is,
 Mikor megszegte hirdetett tilalmamat,
 S hogy tettét elkövette, újra lázad és
 Dicsekszik és magasztal ily törvényszegést.
 S ha lázadása büntetlen marad, bizony
 485 Nevem nem férfi többé, mert a férfi ő!
 De bár húgom leánya, s volna bár egész
 Családunkból legkedvesebb atyámfia,
 Se ő, se húga nem szabadúl a bectelen
 Haláltól, mert hűgát is vádolom, hogy ők
 490 Együtt tervelték eltemetni holtjukat.
 Hívjátok őt is; láttam ott benn épp imént,
 Magánkívül tombolt, mint holmi tébolyult.
 Ki rosszban sántikál alattomosan, azt
 A titkos izgalom hamar leleplezi.
 495 De azt is gyűlölöm, kit bűnön érnek és
 Bűnét szeretné felmagasztosítani.

ANTIGONE

Rabod vagyok, megölhetsz. Még többet kívánsz?

KREON

Én semmi mást, halálod épp elég nekem.

ANTIGONE

Miért halasztod hát? Hisz bármit is beszélsz,
 500 Attól most és örökre visszaborzadok,
 S épp így, mit én teszek, téged felháborít.
 Holott nagyobb dicsőség érhetett-e, mint
 Édes testvérem eltemetni tisztessen?

(A thébai vénekre mutat)

Ezek pártomra kelnének mind, hangosan,
 505 Ha rettegés nem kötné gúzsba nyelvüket.
 Ám a király dúskál mindenben, abban is
 Hogy mondhat és tehet kedvére, bármit is.

KREON

Egész Thébában csak te vagy, ki vallod ezt.

ANTIGONE

Vallják ezek is, de nem mernek mukkanni sem.

KREON

510 S nem szégyelled, hogy őket meghazudtolod?

ANTIGONE

A testvért megtisztelni: semmi szégyen az.

KREON

S nem volt testvéred a másik, kit megölt amaz?

ANTIGONE

Testvérem ő is, mert apánk s anyánk közös.

KREON

Mért bántod őt azzal, hogy ezt megtiszttele?

ANTIGONE

515 Bizonyal nem vetné szememre ezt a holt.

KREON

De a lázadót is éppen úgy meggyászolod.

ANTIGONE

Nem szolgálta volt, testvére! — úgy esett el ő.

KREON

De dúlta a hazát, amaz meg érte halt.

ANTIGONE

Mindkettejükre Hades egy törvényt szabott.

KREON

⁵²⁰ Deréknek s rossznak egy törvénye nem lehet!

ANTIGONE

Ki tudja, szent-e túl a síron ily szabály?

KREON

Az ellenséget gyűlölöm holtában is.

ANTIGONE

Bizony szeretni s nem gyűlölni születtem én.

KREON

Menj hát s szeresd a síron túl, kiket szeretsz,
⁵²⁵ De itt nő nem parancsol, amíg élek én!

(Ismene két ór kíséretében kilép a palotából)

KAR

Most lép ki a házból Ismene
Zokog Antigónéja miatt szomorún,
Piros arca felett feketén ül a gond,
Keserűn marják
⁵³⁰ Bús könnyei harmatos arcát.

KREON

(Ismenéhez)

Ki mint a kígyó surrantál e házba és
Martál titokban, én meg dédelgettelek,
Téged meg őt, két lázadót, gyanútlanul, —
⁵³⁵ Mondd csak: bevallod, hogy temetni cinkosul
Szegődtél, vagy tagadsz s szavadra esküszöl?

ISMENE

Ha ő (*Antigonéra mutat*) meg nem hazudtol: elkövettem ezt
A bűnt s a vádat véle együtt vállalom.

ANTIGONE

De nincs jogod vállalni! Hisz mire kértelek,
Azt megtagadtad s én szakítottam veled!

ISMENE

540 De nem szégyellem most kivenni részemet
A szenvedésből, balsorsodnak társaként.

ANTIGONE

A bűnöst tudja Hades és az égiek:
Ki csak szájjal szeret, nem kedves az nekem.

ISMENE

Hadd haljak veled együtt, testvér! A halott
545 Fogadja áldozat gyanánt halálomat.

ANTIGONE

Te csak maradj, ne halj velem, s mi nem bűnöd,
Ne vállald! Halni én elég vagyok magam.

ISMENE

Mit ér az élet, hogyha elveszítelek?

ANTIGONE

Kreontól kérdezd, hisz csak az ő kedvét lesed.

ISMENE

550 Mért csúfolódsz? Ebből hasznót úgyse látsz.

ANTIGONE

Csúfollak csúful, bár a szívem megszakad.

ISMENE

Csak most, ez egyszer, mit tehetnék érted én?

ANTIGONE

Magadra gondolj, mentsd magad: nem irigyelem.

ISMENE

Jaj, én boldogtalan, nem halhatok veled?

ANTIGONE

⁵⁵⁵ Te az életet választod, én meg a halált.

ISMENE

Igen, de nyíltan megmondtam neked: miért.

ANTIGONE

Ezért dicsérnek tán az emberek, — engem az istenek.

ISMENE

Szivem szerint a bűnben cinkosod vagytok.

ANTIGONE

⁵⁶⁰ Nyugodj meg: élsz, de én már rég halott vagyok,
S a holtakat szolgálni lelkem áhitoz.

KREON

Őrült e két lány: most őrült meg egyikük,
Mondom, s a másik őrültnek születhetett.

ISMENE

Bizony, király, kit sorsa bajra kárhozott,
A józan ész azt csérben hagyja csakhamar.

KREON

⁵⁶⁵ Így téged is, ki bűnt e bűnössel koholsz.

ISMENE

Igen, mert ő ha nincs, mit ér az életem?

KREON

De ő . . . Elég! Ne emlegesd: ő már halott.

ISMENE

Megölnéd hát a lányt, fiad menyasszonyát?

KREON

Van más barázda magvetésre, nemcsak ez!

ISMENE

⁵⁷⁰ De ketten ők legjobban összeillenek.

KREON

E bűnös nőszemélytől eltiltom fiam!

ISMENE

Ó kedves Haimon, ime, így megsért atyád!

KREON

Torkig vagyok veled s e híres násszal is!

ISMENE

Úgy hát fiadtól mégis elszakítod őt?

KREON

⁵⁷⁵ Ki tiltja nászukat, nem más: Hades maga.

ISMENE

Most már tudom, döntöttél, meg kell halnia!

KREON

Együtt kell halnotok! Szolgák, siessetek,

Kísérjétek házamba őket! Vége már

Szabadságuknak: a palotám a börtönük,

⁵⁸⁰ Mivel megszöknek még a bátrak is, mikor

Látják, amint rájuk tör a sötét halál.

*(Antigonét és Ismenét a szolgák bekísérik a palotába. Kreon utánuk megy.
A szín üres, fellép a kar)*

KAR

MÁSODIK STASIMON 582—625

1. versszak

Boldog, ki csapást sosem ízlel életében,
Mert ha házát isteni kéz veri, átok

584-585 Marja már hetedízig sarjadékát,
 Miként a trák tenger színén
 Vad vihar csatája zúg,
 S a tengeralatti fekete mély fölött rohan,
 590 Homokját dúlja gyilkos örvény,
 Felkavarja ostora
 S az átokverte partok sírva nyögnek.

1. ellenversszak

Im látom a Labdakidák családja vesztét,
 595 Ősi végzet pórölye zúgva zuhan rá,
 Sarj a sarjat nem szabadítja meg, isten átka
 Ül rajta, jaj örök bilincs!
 Fény derült ím Oidipus
 600 Házára, ha vajon ad-e új sarjat az ős gyökér,
 De sujtanak gyilkos kaszával
 Alvilági istenek
 És esztelen szavak s a vak konokság.

2. versszak

Zeus! Megbírní hatalmadat
 605 Nincsen emberi vakmerőség!
 Meg nem töri sem zsarnoki álom azt, sem
 Szüntelenül sereglő
 Hónapok, és fennen uralkodol
 609-610 Örök ifjúságban fényes Olympos ormán.
 De a múltban és a messze
 Jövőben erős parancs:
 Sohasem élhet ember
 Átoktalanúl, mígnem eléri végét.

2. ellenversszak

615 Mert bár röpke reménye sok
 Ember álmait is beváltja,
 Viszont a bolond vágyakat elvetéli;
 Meglepi a gyanútlant
 S jaj, keserű mindig az ébredés!
 620 Mivel így beszél az ősi, a bölcs igazság:
 Aki bűnt erénynek ítél,
 Romlásba taszítja azt
 S veri az isten átka:
 624-625 Átoktalanúl pillanatig sem élhet.

(Kreon kilép a palotából, Haimon jobbról a város felől közeledik)

HARMADIK EPEISODION 626—780

KARVEZETŐ

(Kreonhoz)

Ime Haimon, minden sarjaid közt
Az utolsó jó. Talán keserűn
Gyászolja szűz Antigone sorsát
Viruló jegyesét,
630 S maga sírva siratja a nászát?

KREON

Majd megtudom magam, minek találgatod? (Haimonhoz) !
Fiam, csak nem haraggal lépsz atyád elé,
Mert hallottad jegyesedre mért ítéletem?
De bárhogyan cselekszem, úgye, csak szeretsz?

HAIMON

635 Atyám, tiéd vagyok s ha böles tanácsokat
Adsz és vezetsz, követlek én hűségesen.
Mivel szívemnek semmi nász jobb nem lehet,
Sem kedvesebb, mint útam jelző böles szavad.

KREON

Nemes lélek valóban így érez, fiam,
640 Atyád parancsa mindennél szentebb legyen.
Mert minden férfiú azért imádkozik,
Hogy engedelmes gyermekek vegyék körül,
Kik ellenüknek megfizetnek emberül
S miként az apjuk: tisztelik barátjukat.
645 Viszont, ki hitvány gyermekeknek atyja lett,
Nyilván egyetlen bánat annak élete
S az ellenség is megcsúfolja szüntelen.
Fiam, nehogy gyönyör s asszony miatt kivesd
Szivedből ezt az érzelmet, hiszen tudod:
650 A rossz asszonynak, kit melenget otthonod,
A karja s csókja is fagyos. Vajon nagyobb
Sebet ki üthet rajtunk, mint a rossz barát?
Taszítsd el hát e lányt, mint ellenségedet,
Az alvilágba küldd, szerezzon férjet ott,
655 Mert városomban senki sincs, ezt én tudom,
Ki nyíltan szembeszállni mert velem, csak ő!
A nép előtt meg nem hazudtolom magam:
Halál reá! Csak hívja a pártfogó Zeust,
Hiába! Mert ha vérrokonban eltűröm
660 A lázadást, mindenki más fejemre nő!
Mivel ki talpig férfi a családban, az

- Nyilván megállja a közügyben is helyét,
 Viszont, ki lázad, törvényemmel szembeszáll,
 S a felsőbbségnek törvényt szabni ő akar:
- 665 Dicséretemben az nem részesül soha.
 Azt, kit hazája tett királynak, nagy s kicsiny,
 Jogos, s jogtalan ügyben hódolat illeti!
 Az ilyen ember, ezt bízvást elmondhatom,
 Királynak jó, de jó, ha kell, polgárnak is.
- 670 S a dárdazáporban, hol megszabták helyét,
 Megáll keményen, hűséges bajtárs gyanánt.
 Fegyelmetlenségénél nincsen nagyobb csapás,
 Az állam elpusztul miatta, a család
 Megbomlik és a sereg, mely még vállvetve küzd,
- 675 Széthull s futásnak ered; de jó polgárokat
 Megment a férfias, fegyelmezett erő.
 Török-szakad szolgálni kell parancsomat
 S e lány előtt meghúnyázkodni nem szabad!
 Ha úgy esik, különb a férfias bukás,
- 680 Csak asszony nál hitványabbnak ne mondjanak!

KARVEZETŐ

Ha agg koromra nem csal értelmem, nekem
 Úgy rémlik: amit mondtál, bölcsen mondtad azt.

HALMON

- Atyám, az isten ojtott értelmet belénk,
 Minden javak között a legdrágábbikat.
- 685 Azt, hogy tán helytelen, mit elmondtál imént,
 Nem tudnám és nem is merném állítani.
 De az igazra néha más is ráhibáz.
 Az én dolgom szemügyre venni helyetted is,
 Ki mit beszél, ki mit tesz és ki mit bírál.
- 690 Mert arcod megriasztja a nép fiát s nem ejt
 Ki szót előtted, ami sértené füled,
 De én titokban mindent végighallgatok:
 Hogyan siratja városunk a lányt, akit
 Méltatlanul sújt a gyalázatos halál,
- 695 Mert elkövette a legdicsőbb tettet, midőn
 Bátyját, ki gyilkos harcban esett, temetlenül
 Nem hagyta, hogy széttépjék a mohó kutyák,
 Vagy dögmadar eméssze. És nem érdemel
 Inkább aranykoszorút e lány dicséretül?
- 700 Ily szóbeszéd lappang titokban mindenütt.
 Viszont, atyám, a boldogságod énnekem
 A nagyvilág minden kincsénél többet ér.
 Mert legnagyobb dicsőség a fiaknak és
 Atyáknak is, ha látják egymást boldogan.
- 705 S ne hordd magadban, mint egyetlen elvedet,

- Hogy az helyes csak, amit te mondasz, semmi más.
 Mert mind, ki józan ész, kiváló szellemet,
 S ékes beszédet csak magában ismer el,
 Belül bizony üresnek látszik rendszerint.
- 710 Nem szégyen ám sokat tanulni annak is,
 Ki bölcs, és meg nem átkodni zordonul.
 Zúgó vizek vad árjában nézd azt a fát:
 Ha meghajol, megmenti gallyait, viszont
 Gyökerestül elpusztul, ha szembeszáll vele.
- 715 Épp így, ki megfeszíti a kötélzetet
 Merevre, könnyen felbillen hajója és
 Dobálja kényre-kegyre szörnyű tengerár.
 Hát csillapulj és másítsd meg parancsodat:
 Ifjú vagyok bár, ám ha tőlem is telik
- 720 Okos beszéd, azt mondanám: legtöbbet ér
 A férfi, hogyha színig bölcsesség feje;
 S ha nem, — mivelhogy ez valóban ritkaság, —
 Okos beszédből is tanulni érdemes.

KARVEZETŐ

- Király, ha jól beszél fiad, fogadd szavát,
 725 (*Haimonhoz*) S atyád szavát te: mind a kettő jól beszélt.

KREON

Okosságot tanuljak férfikorban? Én?
 S ez ifju ember lesz valóban mesterem?

HAIMON

Csak abban, ami igaz; s ha még ifjú vagyok,
 Ne nézd korom s tekintsd inkább a tényeket.

KREON

- 730 S a tény? Tisztelni kell a lázadókat is?

HAIMON

Ments isten! Bűnösöknek nem jár tisztelet!

KREON

S a lány vajon nem épp e bűn betegje-e?

HAIMON

Nem! Théba népe egy szívvel tagadja ezt!

KREON

A város szabja meg, hogy mit parancsolok?

HAIMON

⁷³⁵ Lásd: ifju-módra szólsz, meggondolatlanul.

KREON

Hát én vagyok, vagy más az úr országomon?

HAIMON

Nem ország ez, ha egy ember tulajdona.

KREON

Nem így tartják-e: azé a föld, ki rajta úr?

HAIMON

Hát jó, csak légy a puszta földön úr magad!

KREON

⁷⁴⁰ Pártjára áll a lánynak ő, úgy látom én.

HAIMON

Ha te lány vagy! Íme, minden gondom érted ég.

KREON

Ó nyomorult! De úgy, hogy atyáddal szembeszállsz!

HAIMON

Igen, mert látom, jogtalan, mit elkövetsz.

KREON

Hát jogtalan, hogy szentnek tartom trónomat?

HAIMON

⁷⁴⁵ Nem szent a trónod: isten törvényén tiporsz!

KREON

Ó szennyes lélek, lánynak rabszolgája vagy!

HAIMON

De szennyes ügy rabszolgájává nem teszel!

KREON

De bármit szólsz, minden szavad csak érte van.

HAIMON

Meg érted, értem s alvilági istenekért.

KREON

⁷⁵⁰ Pedig mig él e lány, úgysem lesz hitvesed.

HAIMON

Meghal tehát? De más is együtt hal vele!

KREON

Ugyan? Nem áttal megfenyegetni vakmerőn?

HAIMON

Bolond beszédet visszaverni bántalom?

KREON

Bolond vagy, észretérítlek, de jaj neked!

HAIMON

⁷⁵⁵ Ha nem volnál atyám: örült vagy, mondanám.

KREON

Ne mondj atyádnak, asszony rabszolgája, te!

HAIMON

Beszélsz, beszélsz, de nem hallgatsz te semmire!

KREON

Úgy? Minden istenekre tudd meg, engemet
⁷⁶⁰ Kaján gúnnyal bizony nem sértegetsz tovább!
 (Az őrhöz) Vezesd eléem az átkozottat és (Haimonhoz) szemed
 Láttára haljon itt azonnal csúf halált.

HALMON

Bizony nem ! És magad hiába áltatod,
Szemem láttára nem hal ő ! Viszont te sem
Látsz életedben többet élve engemet:
765 Gyötörd csak azt, ki előtted meghunyáskodik. (*El balra*)

KARVEZETŐ

Király, e férfi zord haraggal elrohant:
Szörnyű lehet, mi szenvedő szívben fogan.

KREON

Menjen s forraljon bármi szörnyüséget is,
E két leányt a sorsától nem menti meg.

KARVEZETŐ

770 Hát mind a kettőt meggyilkolni rendeled ?

KREON

Vagy úgy ? Helyes, ne szenvedjen, ki nem bűnös.

KARVEZETŐ

S milyen halálra szántad azt a másikat ?

KREON

Embernemjárta ösvényen hurcoltatom
S a sziklasírba élve eltemettetem,
775 Kap némi ételt, mintegy áldozat gyanánt,
Egész várost a bűn szennyétől menteni.
És ott Hades, a legkedvesebb istenét
Imádja, hátha életét meghagyja még.
Vagy akkor végre észretér, mily ostoba
780 E buzgalom: mindent csupán a holtakért !

(*Kreon bemegy a palotába*)

NEGYESEDIK EPEISODION 801—943

KAR

1. versszak

Eros, nagyúr győzni csatán,
Eros lecsapsz áldozatodra !

Te éjszaka ébren őrt állsz,
 Lányok puha arca párnád,
 785 Te jársz a sík tengeren át és a tanyákon,
 Isten sem menekül egy sem előled,
 789-790 Sem ingatag ember: rabszolgád az eszét veszíti.

Ellenversszak

Te lám a jó embereket
 Vesztükre bűnökbe taszítod,
 Te szítod e bús vizsályt is
 A vérrokonok sorában.
 795-797 S ím győz e bájos, ragyogó lány szeme, ékes
 Arca: nincs ily erős emberi törvény,
 799-800 Fegyvertelenül a győztes: isteni Aphrodité.

KARVEZETŐ

Immár én sem tartom a törvényt,
 Midőn szomorún e leányt látom,
 Jaj, megerednek sűrű könnyeim: itt
 Jó immár Antigoné, jegyesül
 805 Kit vár a halálban örök nász.

ANTIGONE

(*Kommos*)

1 versszak

Ó Théba polgárai, már utolsó
 Utamon indulok,
 Nézzetek: ma utólszor itt
 Látom még a nap sugarát,
 810 S már lehull az éjszaka rám,
 Élve hurcol gyilkos Hades,
 Mély Acheronnak
 Útján s már soha nászra
 Se visznek, isteni nászdalokat
 815 Senki se zeng majd
 Nekem, sötét Acheron a hitvesem.

KAR

Am híred már soha el nem enyész
 És a dicsőség száll sírba veled,
 Mert nem a betegség sújt le reád,
 820 És nem is emészt el a kard vasa sem:
 Önként a halandók közül élve
 Indulsz egyedül a halálba.

ANTIGONE

1. ellenverszak.

Hallottam, ó mily szomorú halált ért
 Phrygia gyermeke,
 825 Niobe, Sipylos hegyén:
 Szikla zárta karjaiba,
 Mint a repkényinda a fát,
 Verte zápor, verte a hó,
 Sorvadoz ottan —
 830 Tudom régi regékből, —
 Örökre könnyei öntözik a
 Sziklafalat s így
 Nyugtat halálba az isten engem is.

KAR

Ám Niobe más: isteni asszony
 835 És más, aki embertől született.
 Ámbár a halálad azért dicső,
 Mert ime a végzeted isteneké:
 S amiként ő, úgy viseled sorsod
 Életben is és a halálban.

ANTIGONE

2. versszak

840 Jaj! Szégyen ez! Isteneinkre, mért csufolsz így?
 Halálom előtt ne gúnyolj: fáj, hiszen élek!
 Ó haza, ó hazám
 Dús polgárai mind és
 Jaj, jaj, Dirke forrása
 845 S vitézi Théba ligetje, hívlak,
 Ti mind legyetek tanúim: én
 Megkönnyezetlenül e mély sziklasír
 Ujfajta börtönébe indulok: kemény ítélet!
 Jaj, én átokvert,
 850 Se föld, se alvilág nem fogad be.
 Élők s a holtak is megtagadnak.

KAR

Emberfölötti vakmerő
 Leány, Dike kegyelmeért
 855 Esedezel, ám hiába, mert
 Atyád bűnének átka büntet.

ANTIGONE

2. ellenversszak

- Feltépted im legkeserűbb keservem, ó jaj,
 860 Atyám soha nem muló átkát s a kemény sors
 Ostorait dicső
 Törzsén Labdakidáknak.
 Jaj, jaj átkozott nászágy!
 A hitvesét s a fiát ölelte
 865 Egyszerre szegény, szegény anyám:
 E förtelemnek itt vagyok: magzata.
 Hozzájuk én a násztalan s az átkozott, elindulok.
 Jaj, én balsorsú!
 870 Testvérem, átkozott nászod is, mert
 Halált hozott reád és reám is.

KAR

- Jó vagy s dicsér jó tettered, ám
 Hatalmasok hatalma nagy
 S ellene bolond, ki lázadoz:
 875 Ezért ölt meg kemény kevélység.

ANTIGONE

E p o d o s

- Siratlan, egyedül, násztalanul, jaj szegény indulok ím
 Kényszerű utamon.
 Látnom a Nap szeme szent tüzeit e világban
 880 Tilos örökre immár
 S nincs barátom, aki siratna, és könny se hull miattam.

KREON

(Gúnyosan)

- A jajt s a könnyet bárki bőven ontaná,
 Ha ezzel volna mód legyőzni a halált. *(Az örökhöz)*
 885 Vigyétek őt azonnal! És a boltozott
 Sír börtönébe zárjátok parancs szerint,
 Hagyjátok ott, s ha kedve tartja, haljon: ám
 Ha tetszik, éljen a föld alatt, élőhalott.
 Mert engem semmi vád nem érhet e lány miatt:
 890 Csak itt közöttünk élni már nem engedem.

ANTIGONE

- Ó sírom, ó nászágyam, ó a föld alatt
 Örökre rejtő börtönöm, feléd megyek,
 Ahol családom annyi tagja elpihent
 Persephone szivén, halottak közt halott.
 89 S nyomukban én, utolsó sarjuk, indulok,

- Boldogtalan, hogy ifjan haljak bús halált.
 De hogyha eljutok közékük, éltet biztosan
 A remény, hogy ott majd boldogan fogadsz, atyám,
 Főképp anyám te, s drága testvérem, te is.
 900 Mert amidőn meghaltatok, holttestetek
 Magam mostam meg, öltöztettem és a sírt
 Tiszteltem áldozattal s mostan sujt a vád,
 Hogy téged, jó Polyneikes, eltemettelek,
 904 Ámbár a józan ész javallja tettemet:
 905 Mivel ha volna férjem s gyermekem halott
 S látnám enyészni testük eltemetlenül,
 Parancs ellen bizony nem küzdenék soha.
 S miféle ok vezet, hogy így beszélhetek?
 Az, hogy lehetne férjem még a holt helyett,
 910 S a gyermekért lehetne tőle gyermekem,
 De testvérem többé sosem születhetik,
 Mióta jó anyám s atyám Hadesbe tért.
 Szegény testvérem, ím ezért temettelek
 914 Nagy tisztességgel, mert Kreon szemében ez
 915 Nyilván szörnyű merénylet, vétkes lázadás.
 És most durván erőszakot vet ellenem,
 Elhurcol és nem lesz menyegzőm, nászdalom,
 Se hitvesem, se csöpnyi gyöngye gyermekem,
 Magányosan, baráttalan, boldogtalan
 920 A föld alá az élő halni indulok:
 Bár isten törvényét nem törtem meg soha.
 De mért könyörgök, én nyomorult, az istenek
 Kegyelmeért, melyik lesz pártfogóm, ha már
 Büntelenül bitangok büntetése sújt?
 925 S ha mindez így az istenek szerint jogos,
 Bűnöm vallom s halálommal pecsételem;
 Ám hogyha jogtalan, szenvedjen annyit ő, (*Kreonra mutat*)
 Amennyi szenvedést reám mér zsarnokul.

KAR

- E leányt emészti a régi tűz,
 930 Vergődik a lelke viharban.

KREON

E lomha örök megkeserűlik,
 Hogy itt gyaláz még ez a lány szabadon.

ANTIGONE

Jaj, jaj, ez a szó immár a halált
 Hirdeti nékem.

KREON

- 935 Úgy lesz most minden, ahogy mondd,
Én már nem adok semmi reményt néked.

ANTIGONE

- Tisztos Thébe városa és ti
Ősök istenei:
Íme, elhurcolnak örökre!
940 Nézzetek engem, Thébe urai,
Árva királylány, egymagam mit
Szenvedek és mily emberektől,
Mert tisztelem isteni tisztet. *(Az örök balra elvezetik.)*

NEGYEDIK STASIMON 944—987

KAR

1. versszak

- Éretoronyban a napfény ragyogását
945 Vaksötétre szegény szép Danae váltja,
S börtöne rejti, mint a sír, keserűn e rabságban,
Bár családja királyi, — ó leány, lányom! —
950 S Zeus aranygyerekét őrizi már szíve alatt.
Ámde rettenetes nagy hatalom Sorsunk,
Se dús vagyon, se hős Ares,
Se bástya s tengerverte kék
Hajó előle nem menekszik.

1. ellenversszak

- 955 Dryas nagyharagú bős fia megtört,
Édonok fejedelme: kaján gögjéért
Lám, Dionysos sziklabörtöne lett a kínpadja.
Őrjöngése csak így csillapodik, szörnyű!
960 Gögje így lohad és látja, mily örült lehetett,
Hogy gúnyos szavait szórta az istenre,
Szétverte mind a tomboló
Nőket s az isten szent tüzeit,
965 Sipos múzsákat is gyalázta.

2. versszak

- Hol a sötét vizek árjai kétféle torlanak,
Ott a Bosporos, ott van a szörnyű Thrakia
970 Salmydessosa, ott lakozik Ares,
Ki Phineus fiait
Látta halálos sebbel,

Midőn megőrült a mostohájuk
 S beledőf a bosszút esdő szemgödörbe és
 975 A két ifjú szemét kiszúrja
 A tű hegyével, s a vérük ömlik.

2. ellenversszak

Szomorú sorsukon ott szomorún keseregnek és
 980 Sorvadoznak a jó anya árva sarjai:
 És a törzse, amelyből eredett,
 Az ősi Erechtheusé;
 Távoli szikla mélyén
 Nevelkedett, atyja, Boreas, vad
 985 Viharaiban, suhant a sziklaszirt fokán.
 Az isten lánya, — lásd leányom, —
 S örökre sujtják az égi Moirák.

ÖTÖDIK EPEISODION 988—1114

TEIRESIAS

(Jobbról szolga vezeti be)

Utunkat ketten róttuk, Théba nagyjai,
 De ő látott helyettem is, mivel vakok
 990 Csak más kezén merészek járni útjukat.

KREON

Miért jöttél? — mondd hát öreg Teiresias.

TEIRESIAS

Megmondom én, te meg fogadd tanácsomat.

KREON

Minden tanácsod megfogadtam eddig is.

TEIRESIAS

S ezért e várost bölcsen is kormányozod.

KREON

995 Javamra váltak, esküszöm, tanácsaid.

TEIRESIAS

De tudd meg, most a sorsod fordulóhoz ért.

KREON

Hogy-hogy? Jaj, rettegek, miket beszélsz.

TEIRESIAS

- Majd megtudod, hallgasd a jósjelek szavát:
 Mert ültem éppen ős madárjós székesemen,
 1000 Melynek fölötte rajzanak madárrajok,
 S ím hallok ismeretlen vijjogást, amint
 Vad s furcsa zűrjavart rikolt a sok madár;
 És már tudom: gyilkos karommal tépdeseik
 Egymást s a szárnyuk csattog rettentő-vadúl.
 1005 Megrémülök s a lángoló oltárokon
 A tűzre tüstént húst vetek, de az áldozat
 Sehogyse lobban lángra; a parázs fölött
 A combok zsírja füstöl, senyved és csöpög
 És sistereg s degeszre fúvódott epék
 1010 Szétpukkadnak s a combok csontja ott hever
 Csupaszon, mivel leolvadt róla mind a zsír.
 Mindezt a szolgálmtól tudom, mert ő vezet
 Engem, miként én másokat. — Hát így esett:
 Baljóslatú lett, sajna, minden áldozat.
 1015 A város ezt a bajt miattad szenvedti:
 A szentélyekben és a szent oltárokon
 Bőven zabálja véreb és a dögmadár
 Oidipus boldogtalan fiának holttemét.
 Ezért az istenek már nem fogadnak el
 1020 Tőlünk oltárimát, sem égő combokat,
 Ezért is nem rikolt jó jelt a jósmadár,
 Mivel megölt ember vérével töltözött.
 Fiam, fontold meg ezt: az ember mindahány
 Egyformán elkövethet gyászos tévedést,
 1025 Ám az, ki tévedett, akkor derék s okos,
 Ha minden tévedését helyreütni kész
 S a rosszat újra jóvátenni nem konok:
 Mivel bizony vesztébe rohan, ki önfejű.
 Bocsáss meg hát a holtnak és ne gyalázd meg őt,
 1030 Mert holtat újra meggyilkolni gyávaság!
 Jó szívvel jó tanácsot adtam, elfogadd!
 Mert kincset ér a jótanács, ha jót javall.

KREON

- Öreg, ti mind belém nyilaztatok, miként
 Íjász a célba és meg nem kiméltetek
 1035 A jósoktól se, már pedig rossz fajta mind:
 Elárultak s eladtak régen engemet.
 Harácsolhattok, hogyha tetszik; hozzatok
 Aranyt Sardeisből, Indiából kincseket:

De eltemetni nem fogjátok őt soha!
 1040 Ha elfogadná holttestét Zeus sasa,
 Zsákmányul vinni isten trónusához őt:
 Az átoktól akkor se félnék, és bizony
 Nem tűrném eltemetni: mert nincs, jól tudom,
 Ember, ki istent meggyalázni vakmerő!
 1045 Őreg Teiresias, furfangos ember is
 Csúful bukik, ha hasznot hajszol és ezért
 Hitvány ügyét szépíti mézes-mázosan.

TEIRESIAS

Jaj!
 Van ember hát, ki tudja s megfontolja, hogy ...

KREON

Mit? S mit jelent e furcsa rejtelmes beszéd?

TEIRESIAS

(*folytatja*)

1050 ... a bölcsesség legdrágább minden kincs között?

KREON

S az esztelenség, nemde, a legnagyobb csapás?

TEIRESIAS

S épp ez gyötör téged gyógyíthatatlanul.

KREON

Megsértesz, ám a jóst én nem sértem viszont.

TEIRESIAS

Pedig sértesz: ha hazugnak bélyegzed szavam.

KREON

1055 Igen, mert jós ahány, az mind haszonleső.

TEIRESIAS

S király ahány, kincsért minden gazságra kész.

KREON

Amit mondtál, királynak mondtad, nem tudod?

TEIRESIAS

Tudom: királyságod nekem köszönheted.

KREON

Hiszen bölcs jós vagy, ám gonoszra hajlamos.

TEIRESIAS

(habozva, némi szünet után)

1060 Hát kényszerítesz titkomat kimondani!

KREON

Mondd, mondd ki, csak ne rút önérdékből beszélj!

TEIRESIAS

De érdekből beszélek: csak javad miatt!

KREON

Tudd meg: hízelkedésed meg nem tántorít.

TEIRESIAS

Viszont te tudd meg jól: már sokszor nem telik
 1065 Fölötted gyorsan illanó napok sora,
 S tulajdon sarjadékod holtával fizetsz,
 Bűnhődni jómagad méltón a holtakért.
 Mert ím a földről alvilágba hajszolod
 Az élet és sírboltba zárod becsstelen,
 1070 De tisztességgel eltemetni nem hagyod
 S örök útjára nem bocsátod azt, ki holt.
 Mindehhez nincs jogod, s az égi istenek
 Nem is túrnék, de rájuk kényszerítéd ezt.
 Ezért lesnek rád Hades és az istenek
 1075 Nevében a gyilkos, üldöző Erinysek,
 Hogy amiben vétkeztél, veszted az legyen.
 S ítélj meg most, vajon megvesztegettek-é
 Jósolni: nemsokára nők és férfiak
 Siráncozása házad csöndjét fölveri.
 1080 A városok már lázadoznak ellened,
 Mivel vezéreik testét kutyák s vadak

Temették s szárnyas dögmadar talán, amely
 Oltáros városunkba hozta a hullabúzt. . .
 Felingereltél, elfogott a szent harag
 1085 S miként az íjász, épp szíven taláلتalak
 E nyíllal s már nem csillapúl tüzes sebed.
 (A szolgálhoz) Fiam, vezess házamba már: zudítsa ez,
 Nem bánom, ifjabbakra indulatjait,
 S tanulja meg: legyen beszéde nyájasabb,
 1090 Szelídebb szíve s már nem ily könnyörtelen.

(A szolgálal el)

KAR

Elment a jós, de borzalmat jósold, király!
 Ámbár sötét hajam helyett régóta már
 Fehér koszorúzza fejem, tudom, hogy ez soha
 Hazug jóslattal meg nem csalta városát.

KREON

1095 Tudom magam is, de hány-vet szörnyü zűrzavar:
 Engedni rettentő nehéz, de rettenet
 S átok szakad reám, ha még makacskodom.

KAR

Fontold meg, mit teszel, Menoikeus fia.

KREON

Mondd, mit tegyek hát? Megfogadom tanácsodat.

KAR

1100 Menj s hozd ki földalatti sírjából a lányt,
 A holtat meg temettesd el szokás szerint.

KREON

Ezt tenni hát javallod? S megteszem, hiszed?

KAR

Siess nagyon, király, az isteni büntetés
 Gyors lábon jár s eléri gyorsan a bűnöst.

KREON

1105 Jaj, jaj, keserves visszavonni zord szavam,
 De megteszem s a sorssal harcra nem kelek.

KAR

Menj, tedd meg és ne bízd másokra semmiképp.

KREON

Most rögtön indulok; szolgák elő, elő,
 Ahányan vagytok, mind, fejszét a kézbe és
 1110 Rohanjatok fel arra, látni innen is.
 Én meg, ha már a lelkem így megváltozott,
 Magam mentem ki őt, hisz én ítéltem el.
 Most látom én: a régi szent törvényeket
 Tisztelni legjobb, míg el nem fogy életünk.

(A szolgákkal balra el)

ÖTÖDIK STASIMON 1115—1154

KAR

1. versszak

1115 Te, a messzedübörgő Zeus szülötte, Kadmos-
 lánynak ékes sarja, ezernevű!
 Ki véded a dicső
 Italiát s király vagy
 1120 Deo népes öble ölen,
 Eleusis földjén.
 Ó Bakchos, bakchánsokkal az ős Thébát
 Tartod, Ismenos hús
 Hullámát s a földet, amely
 1125 Uralta rég a sárkányt.

1. ellenversszak

Hegyorom tetején a barna fáklya fénye
 Láttá arcod, ott, hol a Korykos
 Nimfái lejtnek,
 1130 S Kastalia forrása.
 Téged Nysa zord hegye és
 Borostyános domb
 Küldött s a dús fürttel viruló part
 Míg az isteni dal
 1135 Évoéja zengve köszönt,
 Ha Théba tájain jársz.

2. versszak

Legjobban ezt a várost kedveled te s anyád,
 Kit megölt az égi tűz.
 1140 S most, e szörnyű baj átka alatt
 Népe senyved ime keserűn:
 Siess a Parnasos tarajáról, a bős
 1145 Tengerről: lemosni a szörnyű átkot.

2. ellenversszak.

Ki táncban izzó csillagok karát vezeted
 És az éji dáridót,
 Jőjj Zeus fia, jőjj nagyurunk,
 1150 Hű cselédeid, a Thyasok
 Veled, karuk tombolva kísér hajnalig
 S úgy ünnepli táncban Iakchos istent.

EXODOS 1155—1353

HIRNÖK

(balról)

1155 Halljátok Amphion s Kadmos várnépei:
 Nincs olyan emberélet, hogy dicsérni vagy
 Fitymálni merném, míg e földi napja tart.
 Emel vagy porba sújt a sors szünetlenül
 Boldogtalan és boldog embert egyaránt,
 1160 S nincs jós, ki sejtené az ember végzetét.
 Kreont is lám irigyenem kellett előbb:
 Leverte Kadmos földje ellenségeit,
 Országá népén mint király uralkodott,
 Nemes, derék utódokkal büszkélkedett,
 1165 S mindennek vége most, mivel ki elveszít
 Mindent, mi szép az életében, úgy hiszem:
 Nem élő ember az, csupán élőhalott.
 S legyen bár földi kincessel dús a háza és
 Királyi módon éljen: hogyha nincs öröm
 1170 Már életében, én e hitvány fényekért
 A boldogságot nem cserélném el soha.

KAR

Királyi házunkról tán gyászos hírt hozol?

HIRNÖK

Halottak ők, s ki most is él: a gyilkos az!

KAR

Ki hát a gyilkos és ki az áldozat? Beszélj!

(A palota főkapuja kinyílik, Eurydike éppen ki akar lépni szolgálóival s mikor hallja a hírnök szavait: «Haimon halott», a lányok karjába ájul)

HIRNÖK

1175 Haimon halott, s királyi kéz a gyilkosa.

KAR

Vajon királyi atyja vagy saját keze?

HIRNÖK

Az apja bűne miatt megölte önmagát.

KAR

Jaj, jós, a jós-szavad mily híven teljesült!

HIRNÖK

S most mindenről, mi kell, ti gondoskodjatok.

(Eurydike kilép a palotából)

KAR

¹¹⁸⁰ De íme látom jönni már boldogtalan
Eurydikét, Kreonnak hitvesét; talán
Hallotta Haimon sorsát, vagy nem sejti még?

EURYDIKE

Hallottam, ó polgárok, mit beszéltek,
Midőn indultam éppen, hogy szívem szerint
¹¹⁸⁵ Imát rebegjek Pallas istennő előtt.
Alig húzom meg a reteszt, kinyílik az
Ajtó: családom végzetének híre vág
Fülembe, rémületbe dermedek, hanyatt
Esem s e szolgálók karjába ájulok.
¹¹⁹⁰ Akármit mondtatok, mondjátok újra most:
Sok bajban edzett szívvel nem fáj hallanom.

HIRNÖK

Fölséges asszony, szemtanúja voltam én
Mindennek s mindent híven elmondok neked.
Miért hazudnám? Ugyis rajtakapsz, viszont
¹¹⁹⁵ Igazmondásból károm nem lehet soha.
Királyi férjed én kísértem egymagam
A messze síkra, hol hevert siratlanul
Polyneikesünk kutyaiktól tépett teste még.
Az alvilági istennőhöz szállt imánk,
¹²⁰⁰ S Plutonhoz is, hogy irgalmazzanak nekünk.
Aztán a testet szent vízzel lemostuk és
Friss gallyakból rakott máglyán éggettük el,

- S hazája földjéből magas sírdombot is
 Hánytunk. S indultunk már a sziklásir felé,
 1205 Ahol Hades halálba ölelte a leányt.
 Egyszerre csak szentségtelen nászterme felől
 Nagy-hangos jajgatást az egyik szolga hall,
 Siet Kreon királynak megjelenteni,
 Ez meg közlőről s egyre jobban hallja már
 1210 Keserves hangok zúrzavarát, siránkozik,
 Szívszagga-ton zokog: «Jaj én boldogtalan!
 Igaz tehát? Vajon most legkeservesebb
 Utam rovom rég elmúlt útjaim között?
 Fiamnak drága hangja ez! Siessetek
 1215 Szolgák a sírhoz, álljatok meg ott, s ahol
 A kőfalon nyilást találtok, menjetek
 Le a sírba s hallgassátok: Haimon hangja-e,
 Amit hallottam, vagy hitegetnek az istenek?»
 Mi, ahogy a király komor parancsa szólt,
 1220 Benéztünk és a sírűregben legbelül
 Ott függ a lány, látjuk; nyakán hurok, melyet
 Kötél módjára fejkendőjéből csavart,
 Az ifju éppen átkarolja a lány derekát,
 Sírátja alvilágba szállt menyasszonyát
 1225 És apja bűnét és szerelme végzetét.
 Király amint meglátja, felzokog vadúl,
 Hozzá rohan s szólítja nagy-keservesen:
 «Ó jaj, szegény fiam, mi dolgoz itt? Szived
 Mit forral? És eszed mi végzet vette el?
 1230 Kérlek, könyörgök, jőjj ki onnan, jó fiam!»
 De vérben forgó szemmel rámered fia,
 Irtózat arcán, nem felel, s máris süvölt
 Pengéje, ám hibáz, az atyja elrohan,
 Az ifju meg, boldogtalan! most önmagát
 1235 Büntetni bűsz, egyszerre kardjának feszül,
 Tővig testébe szúrja, még zihál, a lányt
 Hanyatló karja átkulesolja, már hörög,
 Sebéből forró cseppek árja buggyan és
 A lány fehér orcáját vérrel szennyezi.
 1240 Halott — halott mellett — szegény most ott hever,
 S csak az alvilágban virrad boldog nászra már.
 Látjátok, emberek, milyen borzalmakat
 Zúdít a hetyke góg még egy királyra is!

(Eurydike hirtelen szótlanul megfordul és szolgálóival a középső ajtón bemegy a palotába. Kis szünet)

KAR

- Mi ez? Nem szólt se jót, se rosszat erre a
 1245 Királyné asszony és a házba visszament!

HIRNÖK

Meghökkent engem is, de úgy hiszem: mikor
 Hallotta fiának holtát, elsíratni őt
 Ország-világ előtt restellte és e gyászt
 Ott benn keserni el majd szolgálóival.
 1250 Hisz józan ésszel szörnyüséget nem tehet!

KAR

Ki tudja? Nékem e komor-nagy hallgatás
 Ijesztőbb, mint a kongó jajveszékelés.

HIRNÖK

De én utána indulok s majd megtudom
 Ott benn, vajon nem rejt-e szíve titkosan
 1255 Sötét tervet, mivel jól mondtad épp imént:
 Nagy hallgatás is rejthet szörnyüéseket.

*El a palotába. Balról Kreon kísérettel; a szolgák hozzák Haimon holttestét.
 Kreon átöleli a testet, úgy megy mellette, lehorgasztott fejfel, komoran)*

KAR

Itt jó a király és maga hozza
 Karjaiban, jaj! fia holttetemét.
 Ím a bizonyság: nem más büne volt,
 1260 Mert ő hajszolta halálba.

KOMMOS 1261—1353

KREON

1. versszak

Jaj én szegény! Önfejű fejem büne ez,
 Ez a keserű halál!
 Nézzétek: véretem,
 A vérebe fagyva ím itt hozom;
 1265 Konokság ölte meg, jaj nekem!
 Jaj gyermekem, ifjan ifjú halál —
 Jaj jaj jaj jaj —
 Tovaragad, elemészt,
 De én voltam, én, az örült, te nem.

KAR

1270 Be kár, hogy észretérni nem tudtál előbb!

KREON

Be kár,
 Hogy észretérni most tudok csak, én szegény!
 De akkor fejemre lecsapott vadúl
 Az isten ökle, összetört s vak útra vitt.
 1275 Be kár: porba dobta boldog életem.
 Hej, emberek gyöttrő gyötrelmei!

HIRNÖK

(Visszajön a palotából)

Kriályom, itt ma bánat bánatot tetéz:
 Karodban még halott fiad, s ha most belépsz
 1280 Palotádba, újabb gyászra nyílik ott szemed.

KREON

Mi sújt megint? E gyásznál gyász nagyobb lehet?

HIRNÖK

Nem élte túl szerette fiát a jó anya:
 Imént sebezte csak halálra önmagát.

KREON

1. ellenversszak

Jaj, jaj, te könyörtelen Hades, mért ragad
 1285 El a te örök erőd?
 Bánatok hírnöke,
 Vajon most miféle hírrel gyötörsz?
 Jaj, jaj, a holtat újra meggyilkolod.
 Fiam, mit mondtál? Mi szörnyű halál —
 1290 Jaj jaj jaj jaj —
 Iszonyata suhog itt:
 Királyném halála rettent talán?

(A palota középső ajtaja megnyílik, kigördül a pamlag, rajta a királyné holtteste)

HIRNÖK

Im láthatod: nem rejti belső terme már.

KREON

Ó jaj,
 1295 Az új csapásra nyílik itt szegény szemem.
 Mi vár még reám, micsoda gyöttelelem?
 Fiam karomba tartom itt, oh én szegény

S a második halott is itt mered reám!
 1300 Szegény asszony! Ó jaj én holt fiam!

HIRNÖK

Oltár előtt az éles kard oltotta ki
 Bús életét, halálnak éje szállt reá,
 Előbb Megareust, dicső fiát, ki rég halott,
 Siratta, majd emezt s végül megátkozott
 1305 Téged, mivel halálba hajszoltad fiad.

KREON

2. versszak

Jaj jaj jaj jaj!
 Lesújtott e hír! Oh mért nem döfi
 A mellembe senki éles vasát?
 1310 Oh én nyomorult, jaj jaj,
 Egytestvér a bánat is már velem.

HIRNÖK

Bizony! Halódva már a vádat szórta rád,
 Hogy két fiad halála lelked terheli.

KREON

S mi módja volt rá, hogy kioltsa életét?

HIRNÖK

1315 Önnön kezével szúrta szíven önmagát,
 Mikor hallotta elsiratni holt fiad.

KREON

Jaj én rólam ezt a bűnt már soha
 Le nem mossa senki, nem veszi le más.
 Csak én, én vagyok gyilkosod, én nyomorult,
 1320 Bevallom, én! Emberek, jőjjetek,
 Vigyetek el hamar, vigyetek innen el,
 1325 Ki semmibb a semminél: ez vagyok!

KAR

Jó lesz menned, bizony, ha rosszban jó lehet,
 Könnyebb a gyász így, mért emészteneád magad?

KREON

2. ellenversszak

Siess, siess,
 1330 Utolsó napom, te legszebb napom,
 Ragyogjon reám halálos tüzed
 Aranya! Siess, siess,
 Sose lássam új napok fényeit.

KAR

Ezt hagyd az istenekre, őket illeti,
 1335 S azzal törődj, amit ma tenni tiszted itt.

KREON

Csak egy a vágyam: amit kívántam épp imént.

KAR

Semmit se kívánj, mert a bajt, mit rád szabott
 A sors, halandó, elkerülnöd nem lehet.

KREON

Vezess messze innen, téboly riaszt!
 1340 Fiam, gyilkosod vagyok s hitvesem
 Neked! Jaj, melyikre vetém, én nyomorult,
 Szemem, merre keresem én támaszom?
 1345 Örömöm, életem keserűségre vált,
 Lesújtott a szörnyű sors pörölye.

KAR

Bölcs elme a boldogságnak a nagy
 Titka; bizony lázadni az istenek
 1350 Ellen a főbűn! A kevély szavakért
 A kevélyek bűnhődnek erősen,
 S öregén látják:
 Csak bölcsnek az élete boldog.

VÉGE

A kiadásért felel az Akadémiai Kiadó igazgatója.

Műszaki szerkesztő: Merkly László

A kézirat nyomdába érkezett: 1966. X. 17. — Terjedelem: 4,55 (A/5) ív.

67.63406 Akadémiai Nyomda, Budapest — Felelős vezető: Bernát György

